

Szabadkai Hírlap

Megjelenik minden vasárnap és szerdán.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	
Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára 8 kr. Hirdetések díj szabály szerint	

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SZEKELY SIMON

Előfizetési pénzek és a lap szellemi részét illető közlemények *Szekely Simon úr* könyv- és papirkereskedésébe küldendők hol egyes lap-példányok is kaphatók.

A csöndes.

Nem arról a búsmagyar nótáról léssen szó, melyet a more húz az ittas ember fülébe — olyan meghatóan, hogy szinte megesik rajta a szive. Ámbátor az a másik, még ha szerencsével jár is, inkább szomorúságra, mint öröme adhat okot.

A munka nemesít, a munkának pedig legnagyobb ellensége — a kártya. Az a harminkét és több rétü biblia sok bajt, szerencsétlenséget okozott már. De nem az egyesek bajjáról akarok itt beszélni. A kártyán tönkrementek száma ugyan sajnos elég nagy, de általánosságban ez nem érdekel, mert hiszen ez a maguk baja. A ki elveszti vagyonát a kártyán, szánakozásra csöppet sem érdemes. Nem veszem hát tekintetbe ezt a legrosszabb esélyt, mert ez a tüntető nemezis igazsága, mely ha elrettentő például szolgálna, éppen üdvösnek volna mondható.

Rossz, hogy a kártyázás, következménye nem mindig ilyen súlyos. Mert ha így volna, bizvást lehetne remélni, hogy a kártyának rövidesen ezredrészt hive se maradna.

Pedig hát bizony kártyáznak ám

A „SZABADKAI HIRLAP” tárcája.

Ideges fiatal emberekről.

Érdekes arcú, csillogó szemű, fiatal barátaim, tudják-e Önök, hogy Hymen rózsasaláncjának összefűzésében legtöbbször az orvosoké a döntő szó? Önök mosolyognak és mégis úgy van. Aesculap, az orvosok hitregebeli patronusa, nagy konkurrenczát csinál a szegény kis Amornak, sőt mi több az ő vetoja nagyon megcsorbitja a szárnyas kis isten hatalmát.

A lelkiismeretes házi orvos ugyanis nemcsak addig kíséri figyelemmel a leendő férjeket, míg azok átessenek a különféle gyermekbajokon, hanem akkor is, mikor eljön az idő, hogy élettársat válasszanak maguknak. S a hol a gondos szülők igazán szívükön viselik gyermekeik boldogságát, ott a házi orvos placetje adja meg igazán a szívbeli frigy végleges szentesítését.

Ilyen alkalommal az orvosi kérdéseknek egész sorozata szokott szőnyegre kerülni. Nem akarjuk ezeket egyenként megvitatni, csakis egyikről kívánjuk nézetünket kifejtteni és ez az a fontos kérdés: Házasodhatik-e a fiatal ember?

A milyen mindennapos ez a kérdés, épp oly nehéz reá megadni a helyes választ. Mert az éppenséggel nem áll, hogy az ideges férfiakra valóságos áldás a házasodás és hogy a házas élet gyors és biztos gyógyulást hoz. Egész más szempontok jönnek ilyenkor tekintetbe. A házas élet jó vagy

Magyarországon szépen, otthon, vendéglőben, kávéházban délelőtt is, délután is, de különösen éjjel. Aki pedig nappal kártyázik, azalatt nem dolgozik — az bizonyos; a ki pedig kártyaasztalnál virasztja az éjjelt, — az nem alszik; s hogy a ki nem alszik, nem végezheti nyugodt elmével, ujult friss erővel a nap teendőit, — az nem szorul bizonyításra.

Ugy vagyunk a kártyával, mint az ópiummal. Csekély mértékben nem árt mértéktelen élvezete azonban halált okoz.

Aki feltalálta a kártyát, (hogy az Isten — feledkezzék meg róla!) valószínűleg csak szórakozásra s ánta, — az emberek azonban rablásra használják, ritkábban pénz, de mindig időrablásra.

Azt hiszem, jó volna odahatni, hogy kevesebbet kártyázzanak hazánkban, legalább nemzetgazdasági szempontból. Sok értékes munkaerő vész el a kártya posványában, sok tehetség marad el „csöndes”-ben.

Különösen törekedni kellene, hogy vidéken a kártyát pótló nemesebb szórakozást lehessen találni. A társas-körökben eszmecserékre alkalmas kérdéseket kellene felvetni: a magyar

rossz hatása első sorban is a fiatal ember idegbajának nagyságától függ.

Az a fiatal ember, akinek idegessége csak egyszerű fejfájásban, muló szédülésben és rossz alvásban nyilvánul, ha különben erős a fizikurra, bátran házasodhatik. Az idegességével együtt járó kedélybeli zavarok nem vernek nagyobb hullámokat a családi élet csendes kikötőjében. Mert igaz ugyan, hogy a csekély fokú idegességben szenvedő férfiak többnyire haragosak, szeszélyesek, ingerlékenyek, az egyik pillanatban örülnek, nevetnek és kacagnak, a másikban busulnak, levertek és kedvetlenek, de másrészt javukra kell irni azt, hogy többnyire éles esztűek, gyors gondolkozásuak, sőt gyakran elmések is. Az ilyen férfiaknak felette finom és előkelő az ízlésük. Mindezek a tulajdonságok pedig a házas életet kellemessé teszik.

Egészen más elbírálás alá esik azoknak a házasulandó fiatal emberek idegessége, kiknél ez a baj súlyosabb alakban jelentkezik. Vannak köztük olyanok, kiknél mindennapi a főfájás, a szédülés, álmatlanság, rossz az étvágyuk, szivdobogás gyöttri őket, sőt időnként el is ájulnak. Kedély hangulatuk egyre változik, mint a kalcidoszkop képei, mert örvendenek, nevetnek és kacagnak, majd ismét kétségbe esnek és levertek. Az ilyen teremtesek általában rajongó természetűek. Ha valami megtetszik nekik, azt feltétlenül birni akarják, ha valami ellen-szenves nekik, azt mindjárt meggyűlölik; szóval a szélsőségek között hullámzik kedélyük. Hirtelen fellobbanó érzésükben mindennek képesek, csak egyre nem: a lemondásra.

szívesen politizál, csaknem olyan szívesen, ahogy kártyázik. Gyakran kellene felolvasásokkal vegyes mulatságokat rendezni. Felolvasó akad mindig; van elég ambiciózus író a fővárosban is, a vidéken is, aki szívesen hallgat-tatja termékeit. A színügyet is melegebb pártfogásban lehetne részesíteni, hogy több legyen a színelőadás. Ahol nincsen színész, akad mindig diletáns.

Mert aki politizál, felolvasást hallgat vagy nézi a színelőadást; bizonyára nem kártyázik az alatt: és ezt az időt — ha egyelőre többet nem is — bizonyosan megvontuk a kártyától.

Kell már valamit tenni a kártyázás ellen. A törvény megtette a magáét a hazárdjátékok eltiltásával, noha igaz, hogy kissé szigorubbán lehetne végrehajtani. Többet a törvény, a személyes szabadság megsértése nélkül nem tehet. A társadalom feladata a mód fölött elharapódzott bajt csökkenteni.

Első sorban a társas-körökre várna a feladat, hogy az iniciatívát megragadják. Hiszen a társas-körök képezik a vidéki társadalmi életének lüktető erét. Sok hasznos kezdeményezés indult ki már belőlük s közös akarattal, vállvetett munkával sok szép sikert értek már el.

Az ilyen fiatal emberből, ha férj lesz, ez már persze sokkal kellemetlenebb, mint azt hinnők. Örökösen zaklatja az ilyen férj változó hangulatával feleségét, nincsen megelégedve sorsával, boldogtalan. Ismerek sok oly feleséget, aki azt hiszi, hogy ideges férje egyszerűen csak makacsságból dacból köti egyik vagy másik kérdéshez családi életének boldogságát és nyugalalmát. Ez nagy tévedés. Az ilyen férfi inkább szerencsétlen, mint rossz.

Sokszor ő maga belátja, hogy helytelenül cselekszik és gondolkozik. Küzd is, hogy legyőzze magát, de az idegesség erősebb esze jobb belátásánál. Az ilyen házasság csak akkor fordulhat jóra, ha sikerült férjét kigyógyítani idegességéből. Vagy pedig, ha a feleségben van annyi türelem és odaadás, önzetlen szeretet és ragaszkodás, hogy férje jó tulajdonságai kedvéért elviseli ideges szeszélyeit. De ha ő maga is hajlik erre a bajra, úgy pokollá válik a frigy, melyet a menyországban kötöttek.

Van azután az idegességnek egy oly mértéke, mely a fiatal embert teljesen kizárja a házasulandók sorából, mikor ideg-görcsökben szenved, legcsekélyebb izgalomra síró és nevető görcsök jelentkeznek nála s már nem tud önállóan gondolkodni, hanem az ész munkája egy beteges kényszertől függ nála. Az ilyen idegbajosok nemcsak a kedélyélet szélsőségeinek rabjai; de ami ennél is rosszabb, a beteges vágyak és legyőzhetetlen ösztönök egész sorozatának rabjai. Ilyenek a pyromaniások, akiket ellenállhatlanul vonz a tűz, a pyrofobiában szenvedők, akik irtóznak a tüztől, a kleptomani-

Vegyék fel erős szándékkal a jelszót: „Kártyázzunk kevesebbet!” és használjanak fel minden alkalmat, hogy ezt a jelszót diadalra juttassák!

Bizonyára hasznos dolgot fognak végezni.

— ö — n.

Színház.

Szerdán Aquies Emil „Fourschambault család” régi jó sziműve adatott, melyet ez évadban a „Nemzeti színház” is felvett ismét a műsorába, és az érdeklődés, melyet közönségünk tanusított az előadás iránt, azt bizonyítja, hogy a darab új betanulására fordított gond és figyelem nem volt hiábavaló munka.

Ez az előadás az évad drámai előadásai közül jóval kimagaslott; egyöntetű és gördülékeny volt minden részletében, és az összes szereplők feltétlen elismerést érdemelnek, úgy szorgalmukért, mint a szerepek helyes felfogásáért és kiviteleért. Balázs Olga (Bernardné) fáj dalmában és megadásában igaz és impozans, — Veszpréminé (Fourschambaultné) léha, de jókedvű, Kápolnai Juliska (Marie) okos és méltóságos volt, szerepét minden ízében érvényre juttatta, — Fóthi Frida (Blanche) elég ügyes volt, kitűnő alakításokat mutattak be a férfiak is. — Tóth Antal a becsületes, a derék Fourschambault természetesen egyszerűséggel játszotta, Lomniczy (Bernard) szép előkészülettel s igaz melegséggel adta rokonszenves szerepét, Ernyei (Leopold) a könnyelmű, de alapjában véve jó fínt eléggé jelezte, — Ferenczy a báró szerepében remek kabinet alakítást mutatott be és játéka minden tekintetben emelte a darab sikerét, — és így minden tényező a gondos rendezéssel együtt, valóban oda törekedett, hogy élvezetes estvét nyújthasson a mi teljes mértékben sikerült.

Csütörtökön Gerő Károly „Felhőszakadás”, című új népsziműve ment itt először. Gerő ez új darabjában az aktualis munkáskérdés

tikusok, akiket lopásra visz a belső kényszer, az agorafobia betegek, akik nem mernek szabadon fekvő nagyobb térre kimenni.

Nem merem állítani, hogy azok a férfiak, a kikkél a magasabb fokú idegesség az ilyen alakban jelentkeznek, általában véve ki nem gyógyíthatók és ennél fogva nem valók arra, hogy házasodjanak. Mert van akárhány oly eset az orvosi praxisban, mely egy alapos gyógykezelés szerencsés eredményéről tesz tanúságot. De annyit mindenesetre ajánlunk nekik, hogy ne várják a házasságtól a baj gyógyulását, hanem mielőtt családot alapítanak, gondoskodjanak róla, hogy helyre álljon az egészségük. Mert az a nő, aki az ilyen idegbeteg fiatal embert kap férjül, valóban nagy keresztet vesz magára. S még nem is a legnagyobb baj, hogy ő szenved, hanem, hogy az ilyen frigyből származó utódokon megbosszulja magát a szülők gondatlansága és lelkiismeretlensége.

Dr. Nagy Béla.

választotta alapeszméül, de bizony sokat markolt és keveset fogott, a szép tárgyat a lanyha kidolgozás nem emelte fel arra a helyre, melyre méltó. Van néhány jól megrajzolt alakja, néhány hatásos jelenete és ezzel elmondunk mindent, mit dicséretesen mondhatunk; a szereplők mindegyike a legjobb igyekezettel működött a darab megmentésén, és a felhangzott tapsok, kizárólag a színészek igyekezetét illette meg. A nők közül első sorban Fóthi Fridát említjük, a ki minden tudását befektette szerepébe, és úgy játékaival, mint szépen előadott dalaival zajos tapsokat aratott. Lomniczy, Veszpréminé és Keresztély Flóra is nagy gondot fordítottak hálátlan szerepeikre. A férfiak közül Tóth és Deréki kitűnő alakokat mutattak be; Mihályi Ernő nagyon ügyesen adta szerepét, szépen előadott dalaival magával ragadta a közönséget. Lomniczy, Ernyei és Váradiné derekasan helyt álltak szerepeikben.

Pénteken Antony Mors „Jafet 12 felesége” című új operette adatott, mely az újabb pikans francia irodalomnak a terméke. Nálunk a darab pikantériája ellen alig lehet kifogásunk, mert az előadásban, a mennyire a bizorr tárgy engedi, könnyen átsiklottak a veszedelmesebb helyeken. A tréfás mese azon épül fel, hogy Bossolé Jafet (Mihályi) Mormonosországban, nagybátya akarata ellenére, nem is egyszer, de tizenkétszeresen megnősül, a miből félreértések egész halmaza kerekedik; a zenéje igénytelen inkább vanevilleszerű, mint a többi új francia operette általában, egy két csinos szám azért mégis lebilincsel, eredetisége és pajzansága által. Legjobban tetszettek a betétek, Juhász Ilonka nagy coloratur ariája, Fóthi Frida Pitypalaty coupletja, a Mihályi és Torossy Katicza által elragadó szépen előadott Csicséri duett. A nehezebb szerepek a férfiak kezében voltak, és Mihályi, Lomniczy, Deréki és Ferenczy minden lehetőleg elkövettek, hogy a bohózatos operettet diadalra juttassák; Torossy Katica Arabella szerepét a nála megszokott ügyességgel adta, — A többiek pedig izléses egyenruhájokban remekül festettek.

Hírek és különfélek.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Szabadka sz. kir. város közigazgatásának bizottsága f. hó 12-én delelőtt 9^{1/2} órakor ülést tart a városháza tanácstermében Schmausz Endre főispán elnöke alatt.

— **Uj adó.** Mint már régg jeleztük, hogy az új év alkalmából egy új adó is befog köszönteni a polgársághoz, ez a beteg-ápolási adó, mely 3^{1/6}-ot fog kitenni. Ezután a szegénynek gyógyszereit és ápolási költségeit az állam fogja fizetni, most folynak a miniszteriumban a tanácskozások, hogy az új törvényt miként léptessék életbe és mily intézkedések valnak szükségessé. Mint haljuk a tanácskozmányra az összes vidéki kórházak igazgatói meg vannak hívva, hogy megbeszéljék a szükséges tennivalókat.

— **Ipartestületünk dalárdája** jövő évi február 4-én fogja megtartani, sorsjátékkal, világpostával, confetti dobálással és még sok minden egyéb meglepetéssel összekötött dalestélyét és tánczvigalmát, melyet különösen az tesz érdekessé, mert a dalárda most először fog mint vegyes (férfi és női) hangudalárda föllépni. Szóval remélhető, hogy e dal- és tánczestély egyike leend a farsang legváltozatosabb és vidámabb multságainak. A sorsjáték számára beküldött tárgyakat köszönettel fogadja és nyilvánosan nyugtazza a dalárda elnöksége.

— **Az önkéntes tüzoltó testület** által, tiz éves fennállása alkalmával kiadott és szét küldött dísz példányokra, a következő választók érkeztek be Vermes Béla főparancsnokhoz; u. m.: I. József Főherceg Ur Ócsászári és királyi Fensége legfensőbb köszönetét méltóztatta nyilvánítani a szabadkai önkéntes tüzoltó testület által tiz éves fennállása alkalmából kiadott és Ó Fenségének megküldött „Emlékkönyv”-ért. Alcsuth 1898 november 23: Legfensőbb meghagyásból Unterauer udvari tanácsos. II. Azon szíves megemlékezés, mely a tiz éves fennállás „Emlékkönyv”-ének megküldésében nyilvánult valóban meghatótt; s mint a tüzoltó ügynek ugyszólván kiszolgált katonája, hálás köszönetemet azon őszinte kívánságban adhatok kifejezést, hogy nemes ügyök iránti lelkesedésben soha el nem csüggedve, a szabadkai önkéntes tüzoltó testület mindinkább felvirágozzék! Dénesfa 1898 évi november hó 24-ikén. Bajtársi üdvözléssel! Gróf Cziráky Béla. III. Tisztelt főparancsnok ur, kedves bajtárs! F. hó 10-én kelt nagybecsű levelét, valamint a szabadkai önkéntes tüzoltó testület által 10 éves fennállása alkalmából kiadott, „Emlékkönyv”-et megkaptam. — Szíven a forróság legmagasabb fokát érte el, midőn rendkívül szíves sorait és a felette érdekes „Emlékkönyv”-et kezemhez véve azt átolvasni szerencsés valék. — A magyarok Istene! — áldja meg s tartsa folyton virágzásban a szabadkai önk. tüzoltó testületet és annak összes tagjait, a királydíj nyerőit, kiket az én igen kedves bajtársaimnak nevezhetek. Nagyrabecsült figyelemért örök hálát mondok és midőn a legmelegebb köszönetemet fejezem ki, fölkérem tisztelt főparancsnok urat, legyen oly szíves, hazafiai üdvözlétemet és tiszteletemet a szabadkai önk. tüzoltó testület összes tagjainak átszármasztatni és nekik tudomásukra adni, hogy én ha bár távol földön, gondolatban mindnyájukat atyai szívemhez szorítom. Magamat további hajlamaiba és barátságába ajánlva maradok főparancsnok urnak. Konstantinápoly 1898. november 23-án tisztelő bajtárs Gróf Széchenyi Ödön basa, Ó Császári Fensége a Szultán tábornok hadsegéde altábornagy, a Császári palotában székelő legmagasabb katonai ellenőrző bizottság tagja, a Császári testőr tüzoltó ezred és a császári Testőr Tengerész tüzoltó zászlóalj főparancsnoka, a szabadkai önkéntes Tüzoltó Testület örökös disztagja. Egyben felemlítjük, hogy Vermes Béla főparancsnok és Wenczel Lajos alparancsnok a közgyűlés megbízása folytán, az „Emlékkönyv” egy-egy diszpéndányát, a mult hét folyamán. Perczel Dezső belügyminiszter és Császka György kalocsai érseknek (Budapestben) személyesen átnyújtottak, mely alkalommal úgy a belügyminiszter, mint Császka érsek, — a testület örökös diszelnöke — a legszívebben fogadva a küldötteket, — őszinte örömeiket és köszönetüket fejezték ki, a kitüntető megemléke-

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikós, koczkázott mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámentesen s hához szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levelelőlyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben.
(cs. és kir. udvari szállító.)

HENNEBERG-selyem

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik

zésért, s felkérték Vermes Béla főparancsnokot és Wenczel Lajos alparancsnokot, hogy közönetüket ezen kiváló testület összes tagjai előtt hivatalosan is tolmácsolják.

— **Orvtámadás a Bem-utczában.** Csütörtökön délután két szegedi fiatal ember városunkba érkezett, és este Vass féle sörcsarnokba mentek vacsorázni hölgyek társaságában, — egész éjfel után egy óráig mulattak a sörcsarnokban. De miután nálunk záróra van, hát hazafelé indultak lakásukra a „Pest szállodába”. A mint a Casinó épülete elé értek a kapuból egy fehér ősi kabátos ember ugrott ki és a Pálfi nevű szegedi fiatal embert fején szurta és erre elfutott. A sulyosan megsérült fiatal embert lakására vitték, a gyorsan előhívták dr. Blum a sebet kezelés alá vette és azt bevarta. A tettes ösmeretlen, mint hírlik az esetről a rendőrség mit sem tud.

— **A helyb. katolikus legényegylet** f. hó 8-án este tartotta meg a legényegyletek halhatatlan alapítójának, b. e. Kolping Adolfnak születésnapja emlékére az e napon az egyletben kezdettől szokásos fölolvasási, szavaiati és dalestélyét, melyre az érdeklődő közönség az egylet nagy termét egészen megtöltötte. Fölolvasást csak új segédlelkészünk t. Vinkler Lénárd tartott, aki a 20 percig tartó fölolvasás keretében a tárgy bőségehez képest röviden (s alkalmazkodva az ifjuság fölfogásához) világos népszerű irányban vázolta Kolping Adolfnak munkásságban és jöttetekben gazdag életét. Mily lelkierő, mily buzgóság az egy szegény cipész legényben, aki szegény sorsban, napi sulyos munkája után éjjel latin nyelvet tanul, a gymn. 3 osztályból magánaton jelesen vizsgáz és már mint 24 éves ifju iratkozik be a 4. oszt. tanulói közé, folytonosan jelesen tanul, 33 éves korában pappá lesz és mint ilyen, saját élete és tapasztalatából tudván mire van égető szüksége a mesterlegényeknek, — roppant munkássággal, szent odaadással és buzgósággal megalapítja Ebesfelden, majd később Kölnben az első legényegyleteket, melyek még az ő életében rohamosan terjednek el egész Németországban és innen az összes művelt országokban, művelődésre, munkásságra buzdító, erkölcs nemesítő és jellemképző tisztes társas kört, Otthont nyújt a messze idegenbe vándorolt és magára hagyott ifjunak, aki talán másképp elzüllött volna, s lett volna belőle a társadalom salakja, fölforgatója, anarchistája, akinek nem kell sem Isten, sem törvény, sem haza, — mig így a legényegyletben úgy közzöntik egymást szóval is, dalban is: „Isten áldja a tisztes ipart.” — A legényegyletek e jellegének új dallamával nyitotta meg a mai estét az egylet dalárdája. Nyomatott program hiányában csak egy kézalatt lehetett megtudni, hogy az igen kedves dallam szerzője t. Kersch Mihály egyl. alelnök, és karnagy egy személyben, a kinek roppant fáradtságába kerülhet a folyton változó dalárokat egy-egy előadásra betanítani, — mert 2—3 évig helyben maradó legény már ritkaság számba megy és legtöbbször egészen ujonccokkal, egészen nyers hangokkal van dolga. A 2-ik dal a Szövetésdgal, mely alkalmi dal volt a mai napon 11 új tagnak az egyl. zászló alatti ünnepélyes fölvételére, jól sikerült*, de legkedvesebb és gyújtóbb hatású volt az Egyesületi Induló, melyet aztán meg is kellett ismételni. Az 5 szavalmány címei: 1. Ha élted alkonnyán; — 2. Fölvilágosultak; — 3. Immasulata; — 4. Mária országában; — 5. Boldogasszony anyánk, — Tárkányi — Tót Mike, Rubnyánszki és Rosti Kálmán szerzőktől. Előadták: Mojzes, Rakovszki, Demkó, Tikvicky és Kubatovits egyl. rendes tagok, egynémelyike oly érzéssel, és szép előadással, hogy nagyobb közönség előtt is számot tett volna. — Nagyobb közönség! Ez most még csak jámbor óhaj; mert ezen kisebb közönségnek is szük a jelenlegi helyiség és a jövő nagyobb közönsége majd csak az egylet új házának nagy termében fog elférhetni, — talán 5, talán 10 év múlva! Hozza el minél előbb ez időt és áldja Isten a tisztes ipart!

*) Ennek szövegét maga Kolping, az alábbi indulót Gálffy Ferenc, az első dallamát Stacke István, az indulót Abt Ferenc írta.

— **Czigány fogás.** Alig mulik el nap városunkban, hogy a város külső részéből panasz ne jöjjön az iránt, hogy a kóborló cigányok kik házról, házra járva koldulnak és mi kezük ügyébe esik azt el csenik. Szombaton délután a 4 körben is járt két cigány asszony koldulni, és az egyik használt fehérneműt mi az udvaron száritás végett künn lógott, dézsmálni kezdték, a házbeliék észrevettek és üldözni kezdték, de már elmenekültek volna, ha egy haza igyekvő rendőr nem jön, ki üldözöbe vette a két asszonyt és a tüzöltó laktanya felé sikerült elcsipnie. A rendőr a káros házához vezette a cigány asszonyokat, és onnan a város-házához kísérte be. Itt volna már az ideje, hogy rendőrségünk a kóbor cigányok, de még a kolduló vándorló legények ellen erélyesen fellépne.

— **Színházi műsor.** Vasárnap „Aranylakodalm” látványos történeti színmű, Hétfőn „ugyanaz”, kedden „E’even ördög”, Konti operette, szerdán „Szókimondó asszony”, színmű Molnár László vendégfelléptével és Kápolnai Juliskával a cím szerepben, csütörtökön „Corio’an” tragédia Molnár László vendégfelléptével. Pénteken „Erdő szépe” francia színmű Molnár László vendégfelléptével. Szombaton „Libapásztor” Forray vig operette.

— **A Baja-Báttaszék** között tervezett dunai hid ügyében Dániel Ernő báró, kereskedelmi miniszter az érdekelt vidékek monstre küldöttsége által átnyújtott emlékirat alapján elrendelte az előmunkálatok foganatba vételét, a melynek vezetésével Lakatos Aladárt bizta meg. Hogy most már tényleg komolyan látnak a kereskedelmi ministeriumban ezen vasuti hid építésének megvalósításához, kitünik abból a körülményből is, hogy a magyar kir. államvasutak igazgatósága utasította a szegszárdi osztálymérnökséget, hogy készíts. el a báttaszék-dombóvári vonalnak elsőrendű vonallá való átalakítását.

— **Állategészségügyi kimutatás** a ragadós állati betegségek allásáról 1898 november hó 30-án. Bács-megyében.

Törvényhatósági joggal felruházott városok.

Léptene: Zombor 7 udvar.
Vesztség: Baja 1 udv., Szabadka 3 u., Ujvidék 1 u., Zombor 3 udvar.
Takonykór és bőrféreg: Szabadka 2 udv.
Rühkór: Szabadka 1 udvar.
Sertésvész: Szabadka 2 udvar.

Bács-Bodrogh vármegye.

Vesztség: Bács Monostorszegh 1 u., Csantavér 2 udv., Ó-Becse 2 udv., Ó-Kanizsa 1 u., Ujverbász 2 udvar, összesen 5 község 8 udvar.

Takonykór és bőrféreg: Ada 1 udvar, Bács-Almás 1 udv., Bács-Topolya 1 udvar, Ó-Kanizsa 1 udv., Ó-Moroavica 2 u., Zsabya 1 udv., összesen 6 község 7 udvar.

Ragadós száj- és körömfajás: Bács-Martonos 2 udv., Bács-Vaskut 2 udv., összesen 2 község 4 udvar.

Rühkór: Bács-Martonos 1 udvar, Bács-Topolya 2 udv., Temerin 1 udv., összesen 3 község 4 udvar.

Sertésvész: Bács-Almás 1 u., Bács-Cséb 1 udv., Bács-Feketehegy 1 udvar, Bács-Martonos 1 u., Bács-Szent-Tamás 2 udvar,

Topolya 1 u., Csantavér 7 udv., Keryája 1 udv., Kovil-Szent-Iván 5 udv., Ó-Becse 33 udvar, Titel 5 udvar, Ujverbász 1 udv., Vilova 11 udvar, összesen 13 község.

(1) **Fontos közlemény.** Nehezen emészthető ételek csak mértékletes élvezete is, gyakran különféle gyomorbajokat vonja maga után, melyek — ha figyelembe nem vétetnek — könnyen nehéz betegségekre elfajulnak. Oly bajok elhárítására a Dr. Rosa gyomorérti balzsamának kitünő hatása bebizonyult és tanácsos, hogy ezen készítmény egy háztartásban sem hiányozzon. Valódi kapható az itteni gyógyszerárakban és Fragner B. főraktárában, Prága 203—III. Lásd a hirdetményt

Nyilttér. *)

Orivóknak, kik a bort savanyuvízzel szedték vegyíteni, mindenképp előtt a

NATION-TELE

GISSHÜBLER

legjobb örvényes

SÁVANYÚ-KUT

Előadó, a viz közömbösíti a bor savát és az italnak adja kellemetes, ingerlő mellékhatást, annélkül, hogy a feketére festené.

12725/1898 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Közgazdasági bank részvénytársaság végrehajtónak Gabrics Istvánné szül. Bulyovcsics Jánya végrehajtást szenvedő elleni 1331 frt tökékevetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. bíróság) területén levő Szabadka város határában fekvő szabadkai 10219 sz. betétben A X 13537 hrsz. a. Bulyovcsics Jánya férj: Gabrics Gyukics Jánosné nevének álló 808 □ öl kiterjedésű bajai szőlőre 388 frtban megállapított alap árverési kikialtási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi december hó 27-én d. e. 9 órakor a szabadkai kir. tszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól nem fog, de utóajánlatot tevő által megígért 88 frton alól.

Árverezni szándákozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 38 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán 1898 évi november hó 21-én.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Dr. EPERJESSY
kir. tszéki bíró.

Igen alkalmas utra. -- Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságtól megvizsgálva.

Szaj's Kalodont ja

az elismert legjobb

Fogtisztító-szer.

A száj kiöblítése valamely fog vagy szájjvízzel egymagában nem elegendő a fogak tisztításához. Föltétlenül szükséges valamilyen fogtisztító-szert alkalmazni.

Mindenütt kapható.

(Elismervény

Bécs, 1887 július

3-án)

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralkatrészt el-el távolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomor- és hasbántalmat, gyomorgör- csőt, a gyomor túlterhelést étellel, nyálkásodást, vértürelést, hámorhoidá- kat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Minden gyuladás, seb és kelés gyó- gytása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés keményedés- nél, a gyermek elválasztásánál, tályo- gok, vérkelések, pokolvar, és genye- deseknél, továbbá körömgényedés az ugynevezett körömgényed a kézen és lábujakon, keményedéseknél, dagana- toknál, mirigydaganaatoknál, holttetem képződéseknél stb 50 év óta bevált

Dr. Rosa-fele balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gygysz.-től Prágában 203-III.

Ki az emésztése minden munkáját új életre serkent és egészség-sé-tiszta vért szerez, kü- lonban is biztos, és messze földön híres bevált háziszser.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

1 üveg 5J kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

Dobozban 25 és 30 krjával. Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a Dr. ROSA balzsam csomagolás minden részén az itt látható kezek védjegye legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegye.

A ki egy utánzást talál és nem bejelenti, díjat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésére állanak.

Raktárak Budapesten:
Török József gyógyszer-tárában, Egger A gyógyszer-tárában, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódai.

Főraktár **FRAGNER B.** Apothe „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eck der Spornergasse Nr. 203.

Postaküldés azonnal.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által egyedül jogosított gyár

Meidinger-kályhák

HEIM H., cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, Thonet-udvar

Bécs, Döbbling, I. Kohlmarkt 7. — Prága, Hybernergasse 7.

Szabada'nak minden államban.

Első díjakkal jutalmazva minden kiállításon.

egkítűnőbb szabályozó-, töltők- és szellőző kályhák

Lakások, iskolák, irodák stb. részére a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben, tetszés szerinti égési időre coaksnál, kőszénél 24 órára.

Több mint 55000 kályha van használatban,

Több szoba fűtése egy kályha által.

„Vasuti“-kályhák.

„HEIM“ Meidinger-kályhái.

Mindenkit óvunk az utánzásoktól s a mellékelt védjegyet minden eredeti kályha ajtó belsejére bele van öntve.

**MEIDINGER-OFEN
H. HEIM**

„Heim“ Hestia-kályhái.

„Heim“ Füst emésztő kandallók.

A kémények füstmentesek maradnak. Határtalan égési idő bármilyen tüzelő anyaghoz alkalmas régi kandalló burkolatok használhatók. Egy kandalló több szobát is kényelmesen befűt.

„Heim“ Füstemésztő **Calorifères.**

Mindenféle rendszerű központi-fűtések, szárító készülékek.

Ipar- és gazdasági célokra.

Tervrajzok és árjegyzékek ingyen és bementve.

Nyom. Székely Simonnal Szabadka.

CASCARADIN
RADITZ,
legjobb szer SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és MAJBAI, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG, ARANYÉR, ELHIZÁS, VÉRTÖDULÉS és FEJFÁJÁS ellen, kitűnő VÉRTISZTÍTÓ.
Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.
1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10.
Az ország elsőselek beküldése esetén bérmentve.

MIRTUS-CRÈME
Lórv védve
szírtalan és ártalmatlan finomított és szepítő KEZ- és ARC-CRÈME.
Nappal is használható!
Eltávolít minden BŐRHIBÁT, úgyis SZEPLŐT, MÁLFOLYOT, BŐRTRÁKAT, BŐRHÁMLÁST, PATTANÁST stb. - 1 üveg 1 frt. - hozza
PULCHERADINPOUDRE
1 doboz 60 kr., (fehér, rózsás vagy crème.)
PULCHERADINSAFFAN
bőrfinomító, remekül illatú, nagyon tartós. 1 doboz 40 kr., 3 doboz 1 frt 10 kr.
MIRTUS-FEHÉRÍTŐ
vörös kezek, barna kezek, vörösségek ellen, ar- ellen az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 frt.
Szírtalan ellenszere levél!
Készít és szétküldi:
RADITZ RÓBERT gyógyszer-tár BUDAPEST.
VIII. József-körút 62.
Baross- és Nap-utca között.

Raktáron az ország nagyobb gyógyszer-táraiban.

PAULA-VIZ. P A PAULA-VIZ A

SZENZÁCZIÓS:

az ujonnan felfedezett magyarái gyógyforrásból borral vagy anélkül használva. A legjobb gyógy- viz gyomor-, bél-, vese-, alhasi-bán- talmaknál, női és bőrbetegségek ellen.
Számos előkelő orvos által ajánlva. Kivitel a világ összes államaiba.
Szabadkai vezérképviselőség:
Geiger Félix
nagykereskedésében, a „Fekete Kutya”hoz, továbbá minden jobb kereskedésben kapható.

1084/1898. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járás- bíróság V 819/698 számú végzése által Zopf Henrik javára Pollák Sámuel ellen eddig összesen 24 frt 08 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 400 frtra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V 819/698 sz. ki- küldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Szabadkán VIII. kőri lakásán leendő eszközzésére 1898-ik évi December hó 23-ik napjának d. u. 2¹/₂ órája határidőül kitűze- tik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin- tett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. Az előírt ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapi- tott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1898 évi December hó 2-ik napján.

CSERNYUS
kir. bir. végrehajtó.